

מדינת ישראל
משרד החינוך

תלמוד ישראלי
הדף היומי לילדים

סדר קדשים
מסכת זבחים ק"ז
פרשת ואתחנן
י"ז - ט"ז באב (28-22 ליולי)

דף לימוד
לימות השבוע
ולשולחן שבת

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת זבחים, דף ק"ב

"מיתיבי: מרים מי הסגירה? אם תאמר משה הסגירה - משה זר הוא, ואין זר רואה את הנגעים, ואם תאמר אהרן הסגירה - אהרן קרוב הוא, ואין קרוב רואה את הנגעים"

שפיר - טוב, יפה
מנא הני מילי - מאין דברים אלה,
מהיכן לומדים זאת

הסבר: התלמוד שואל מי קבע שמרים הנביאה צריכה הסגר כאשר הצטרעה? הרי משה לא יכול היה לקבוע זאת משום שאינו כהן, ואהרן לא יכול היה לעשות זאת משום שהוא קרוב משפחה.

על המפה

שער הגולן

שער הגולן הוא קיבוץ הנמצא מדרום לכנרת ליד נהר הירדן והירמוך, במפגש הגבולות עם ירדן וסוריה. הוא נקרא כך בגלל שהוא ממוקם כביכול בשער הכניסה לרמת הגולן. היישוב הוקם בשנת תרצ"ז (1937) במסגרת יישובי חומה ומגדל על ידי קבוצת עולים מצ'כיה ופולין. במלחמת העצמאות, מיד לאחר ההכרזה על הקמת המדינה, הותקף הקיבוץ על ידי הצבא הסורי ושישה מחבריו נהרגו. מגדלי המים נהרסו והתושבים נאלצו ללכת להביא מים בכדים מיישובים אחרים. ההפגזות הסוריות הרסו את כל בתי היישוב, ולאחר קרבות ממושכים פינו המגינים את הקיבוץ, והוא נבזז ונהרס בידי הסורים. אחרי המלחמה חזרו חברי הקיבוץ ובנו את היישוב מחדש. כיום גרים במקום כ-560 תושבים.

העלייה לקרקע של הקיבוץ שער הגולן ומסדה. בצילום, חלוצים מקימים את מגדל השמירה (אוסף התצלומים הלאומי, KLUGER, ZOLTAN)

דף ק': דיני הכהן

התורה מצוה את הכהנים שלא יהיו טמאים, אם הם רואים טמאה במקום מסוים עליהם להזהר שלא להתקרב אליה כדי שלא יטמאו. אבל אם אחד משבעת הקרובים של כהן נפטר, למשל אשתו של הכהן, יש לו מצוה להיות טמא ולהשתתף בהלווייתה ובסדורי הקבורה.

דף ק"א: יום הקמת המשכן

כאשר הקימו את המשכן במדבר סיני - יצאה אש מאת ה' והרגה את נדב ואביהוא, בני אהרן הכהן. באותו יום הקריבו את הקרבנות שה' צוה להקריב לרגל הקמת המשכן, וכן קרבן חטאת, כי היה זה ראש חדש, ובראש חדש מקריבים שעיר חטאת.

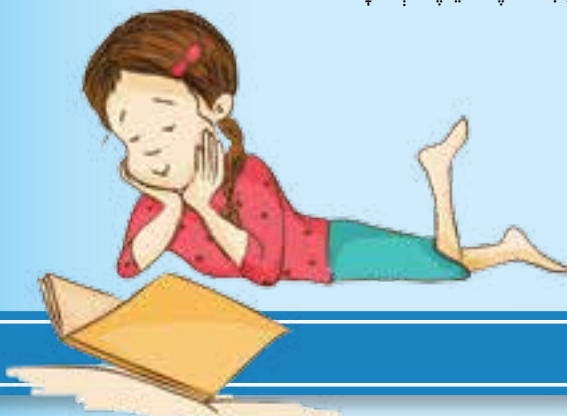
דיני הכהנה קובעים, שכהן אונן אינו רשאי לאכל קרבנות. (אונן הוא האב של שגמטר לו קרוב. ביום הפטירה הוא מכנה "אונן"). לכן אהרן ונניו לא אכלו את קרבן שעיר החטאת, כי הם אוננים. ראה זאת משה ואמר להם: למה לא אכלתם? הרי ה' אמר לי שתאכלו את המנחה שמקריבים היום לכבוד הקמת המשכן, אפילו שאנכם אוננים, ומכאן יש ללמד שגם את החטאת עליכם לאכול. אמר לו אהרן: אי אפשר להשוות בין המנחה לבין קרבן החטאת, כי המנחה היא קרבן שקרב רק לרגל הקמת המשכן, ואילו שעיר חטאת של ראש חדש, הוא קרבן שנוהג לדורות, בכל ראש חדש.

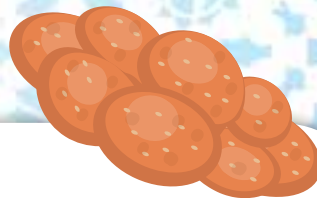
שמע משה רבנו את הדברים, והודה לאהרן.

דף ק"ב: אלישבע בת עמינדב

ביום שהקימו את המשכן, היו לאלישבע בת עמינדב אחות נחשון חמש סבות לשמח:

- גיסה, משה רבנו הוא מנהיג עם ישראל.
- בעלה, אהרן הכהן, היה כהן גדול.
- הבן שלה, אלעזר הכהן, היה סגן כהן גדול.
- הנכד שלה, פנחס בן אלעזר, היה כהן משוח מלחמה.
- אחיה, נחשון, היה נשיא של שבט יהודה.

ג דקות

שי בן 12, ולכיתה שלו בבית הספר הדתי הגיע תלמיד חדש , שעלה ארצה מחו"ל. שי השתדל מאד להתחבר לאותו התלמיד העולה החדש, וזה אף הזמין את שי לבקר אצלו בבית. שי אכן הגיע אליו הביתה, וראה שמשפחתו של חברו החדש איננה מקפידה על שמירת מצוות. תוך כדי הביקור הציעה לו האימא של חברו לאכול מהעוגה שאפתה. שי התלבט..

מצד שני:

מצד שני:
שי הוא החבר הראשון שבא אליהם הביתה, הם מאוד שמחים עם זה, ועלולים להיעלב ולהיפגע מאוד אם שי יאמר שהוא לא יכול לאכול את העוגה שהגישו לו... מה עוד שמה כבר יכול להיות לא כשר בעוגה?... והאם זה שווה את הפגיעה במשפחה שרק עכשיו עלתה ארצה?

מצד אחד:

שי ראה בעצמו, וחבירו
אף אמר לו שהוריו לא
בדיוק מקפידים על
שמירת מצוות, וממילא
הוא לא יודע האם העוגה
שהוגשה לו כשרה, אילו
חומרים יש בה, ואיך היא
נאפתה.

מה...?
ההתנהלות
הזו?

4 דקות

- א. הייתי נשיא ישראל אחרי המרד הגדול וחורבן בית המקדש השני.
- ב. הנכד שלי הוא רבי יהודה הנשיא עורך המשנה.
- ג. גם אבי היה נשיא, ולסבא שלי קראו גמליאל.
- ד. רבן יוחנן בן זכאי היה רבי. אונקלוס הגר חי התקופתי והיינו קרובים מאד אחד לשני. רבי עקיבא היה תלמידי.

שימו לב לפתרון החידה משבוע שעבר

קינוח / מי אני?

מספר	אירוע	שנה
4260	התלמוד התלמוד	495
3930	רבי יהודה הנשיא	495
3880	רבי עקיבא	495
3828	חורבן בית המקדש השני	70
3828	רבי יוחנן בן אכא	68
3728	הלל הזקן	1-2
3408	הקמת בית המקדש השני	-352
3340	חורבן בית המקדש השני	-586
2934	חורבן בית המקדש השני	1-2
2883	שלמה המלך	1-2
2449	בבל	586
2448	מתן תורה	1311
2238	אפרים ומנשה	1311
1948	בניי במצרים	1521
0	בריאת העולם	1812

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סעודת שבת

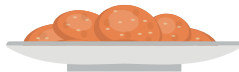
מנה עיקרית

התבוננו היטב בציור ונענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הדמות במרכז הציור?
- 2 מה הקשר בינה לבין הפסל בצד ימין?
- 3 מה הקשר בינה לבין פרשת השבוע?
- 4 איך קשור הספר שעל השולחן לדמות הזו?
- 5 מיהם החיילים שמקיפים את הדמות, ומה קרה להם על פי המסופר בתלמוד?

ל'השנה ה'תשס"ה נולדה מרת מרים רות (1910-2005) בתל אביב. היא הייתה חברה ב"השומר הצעיר" בשנות ה-30. נפטרה בגיל 95.

סעודה שלישית

מתולדותי

מרים רות (תר"ע-תשס"ה, 1910-2005)

מרים רות (Wikipedia)

היתה סופרת ילדים, גננת ומחנכת. נולדה בהונגריה והיתה פעילה ב"השומר הצעיר". בשנת תרצ"א (1931) עלתה לארץ ולמדה בסמינר הקיבוצים ובאוניברסיטה העברית. היתה בין מייסדי קיבוץ שער הגולן, ושמשה בו כגננת. רות נחשבה לגננת הראשית של הקיבוץ הארצי, עסקה בחינוך שנים רבות והכשירה מורות וגננות. בגיל 60 החלה לכתוב ספרי ילדים, וכתבה למעלה מעשרים ספרים, שהידועים ביותר מביניהם הם "מעשה בחמישה בלונים", "הבית של יעל" ו"תירס חם". היא זכתה לפרסים שונים על תרומתה לספרות הילדים, ובשנת תשס"ב (2002) הוכרזה ככלת פרס ביאליק לספרות. מרים רות נפטרה בגיל 95 ונקברה בקיבוץ שער גולן.

קינוח / מי אני?

- א. הייתי קיסר רומי רשע שהחריב את ירושלים.
- ב. יש על שמי שער גדול ברומא.
- ג. ישנה אגדה שיתוש נכנס לאף שלי וניקר לי במוח 7 שנים.
- ד. על פי התלמוד במסכת גיטין האחין שלי הוא אונקלוס שהתגייר.

פאזל

5778
ה'תשע"ח

2017
למדינה 70 שנה

התשס"ט

1969
הרב אריה לויין

5727
ה'תשנ"ז

1967
מלחמת ששת הימים

5708
ה'תש"ח

1948
הקמת המדינה

5707
ה'תש"ז

1947
מלחמת העצמאות

5699
ה'תרצ"ט

1939
שואה

5657
ה'תר"ץ

1897
הרצל

5323
ה'תרמ"ג

רבי יוסף קארו

5260

1500
העת החדשה

5258

1492
גירוש ספרד

4900

הרמב"ם

4800

רש"י

4650

רבי טעדיה גאון

4260

510
ימי הביניים

4260

תקופת הראשונים

דף ק"ג: עדותו של סגן כהן גדול

המשנה הנלמדת בדף זה מביאה דיון בין תנאים ועדות מפי תנא, שהיה סגן כהן גדול בבית המקדש:

מה עשו בעורות של הקרבנות שהקריבו בבית המקדש? הם נתנו לכהנים. המשנה אומרת, שאם שחטו קרבן ומצאוהו פסול, אין העור שיה לכהנים, אלא שורפים את העור יחד עם הקרבן הפסול.

רבי עקיבא חולק ואומר, שאם העור כבר הפשט מהקרבן, הוא נתן לכהנים, אפילו שהקרבן פסול, ואת דעתו הוא סומך על עדות של רבי חנינא סגן כהן גדול שאמר: בכל ימי בבית המקדש, לא ראיתי שמוציאים לשרפה, עור שקבר הפשט מקרבן.

דף ק"ד: כבוד העני

בשר קדשי קדשים שנפסל לאכילה, צריך לשרף בבית המקדש. בשר קדשים קלים שנפסל לאכילה, צריך לשרף גם כן, ואותו שרפו במקום מסים בהר הבית שפנה "בירה". זו שיטת רבי יוחנן. באילו עצים השתמשו כדי לשרף את הקרבנות הפסולים? בעצים ששיכים לבית המקדש.

מדוע? הרי מצות שרפת הקרבן הפסול מטלת על הבעלים של הקרבן, אם כן שגיבא עצים בעצמו.

אלא שחז"ל חששו, שעני שאין לו כסף לרכש עצים לשרפה, יתביש לעין כל שהוא צריך לקבל מאחרים עצים לשרפה, כי השרפה נעשית במקום פומבי. לכן תקנו, שהכל ישרפו בעצים של בית המקדש וכן לא יתבישו העניים.

דף ק"ה: בית הדשן

יש קרבנות שחלקים מהם אינם נאכלים ולא מקריבים על המזבח, אלא מוציאים אותם לשרפה מחוץ למחנה (מקום הישוב בירושלים). במקום המכנה "בית הדשן". אחרי שמוציאים את הקרבן מחוץ למחנה, כל מי שמתעסק בו נטמא.

דף ק"ו: רב כהנא

שני אמוראים בשם רב כהנא היו. האחד היה חברם של רב, שמואל ורב אסי. הוא חי בדור הראשון של האמוראים בבבל, ואחר כך עלה בעצמו לארץ ישראל ולמד גם אצל זקני הדור הראשון של אמוראי ארץ ישראל.

רב כהנא השני היה תלמידו של רב. הוא עלה פעמים לארץ ישראל מבבל. פעם ראשונה הוא עלה, כי היה מלשין שהציק ליהודים מאד, ורב כהנא נאלץ לטפל בו בכח הזרוע. מיד אחר כך ברח רב כהנא לארץ ישראל מפחד השלטונות. אחרי שנים חזר רב כהנא לבבל, למד תורה אצל רב הונא ורב יהודה, ושוב עלה לארץ ישראל, ואחר כך נפטר.

רב כהנא חבר מדרשים בשם "פסיקתא דרב כהנא".

מי אני?

1. ברחתי מבבל כי השלטונות רדפו אחרי

2. אני הנכד של אלישבע בת עמינדב

3. שני בנים שלי מתו ביום בו הוקם המשכן

4. כתבתי את הספר "מעשה בחמישה בלונים"

! | יש לי מושג | "תרגום אונקלוס"

אונקלוס היה בן אחותו של טיטוס, ולאחר שהוא התגרר שלחו גדודי חילים לתפס אותו אף הוא שכנע את כל הגדודים בצדקת דרכו וגם הם התגררו אחריו. כך גדוד אחר גדוד. **אונקלוס חי בדורו של רבן גמליאל דיבנה והיה מקרב אליו מאד. אף על פי שבצעירותו אונקלוס היה נכרי, לאחר שהתגרר הוא עלה והתעלה במעלות התורה, עד כדי כך שהוא פרסם את "תרגום אונקלוס" הידוע, המתרגם את התורה לשפה הארמית.** במסכת מגילה בדף ג', מספר לנו התלמוד שהתורה תרגמה לארמית זמן רב לפני כן, וכבר בימי עזרא הסופר היה קיים התרגום, אף בצוק העתים הוא נשכח מן ההמון, עד שאונקלוס למד אותו מפי רבותיו רבי אליעזר ורבי יהושע ופרסם אותו מחדש.

שאלת השבוע ???

א. מה תקנו חז"ל בבית המקדש כדי שלא יתבישו העניים?

ב. מי הייתה אלישבע בת עמינדב ומה היו הסבות שלה לשמח?

ג. מה עשו בעורות של הקרבנות שהקריבו בבית המקדש?

בין הפותרים נכונה תיער הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בסאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במיל עד יום רביעי בשעות הצהריים: talmudisraeli@medison.co.il.

הודעות ישלחו לזוכים במיל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

